KYLIEN ÄLYKÄS VARAUTUMINEN

Varautumispolku, käyttöohje

Versio 1.0, päivitetty 11/2026 · kylille.net/varautumispolku

Varautumispolku on selaimessa toimiva työkalu, jolla kylä tekee oman varautumissuunnitelmansa. Polussa on yhdeksän etappia, ja niistä syntyy valmiit asiakirjat: kylän varautumissuunnitelma, julkinen raportti, kylätalon seinälle tuleva valmiuskortti, valmiuspassi, kehittämislista ja vuosikello. Työkalu käyttää Suomen Kylien Kylävara-aineiston termejä ja rakenteita.

Pika-aloitus

1. Avatkaa **kylille.net/varautumispolku**. Ei asennusta, ei kirjautumista.
2. Jos kyläkehittäjä on täyttänyt teille tietoja etukäteen, avatkaa saamanne tiedosto yläpalkin **Avaa .kyla** -napista.
3. Aloittakaa etusivun napista **Aluksi: kuinka kylämme on varautunut?** Se on 37 kohdan tarkistuslista, joka täyttää osan myöhemmistä etapeista valmiiksi.
4. Käykää etapit läpi järjestyksessä. Jokaisen lopussa on kohta **Tämän etapin tulos**: mikä on kunnossa, mikä puuttuu ja mitä teette seuraavaksi. Niistä syntyy kehittämislista.
5. Tallentakaa usein yläpalkin **Tallenna**-napista.
6. Tulostakaa lopuksi asiakirjat kohdasta **Kehittämislista ja tulosteet** tai kaikki kerralla yläpalkin **Tulosta kaikki** -napista.

Tärkein asia: tallentaminen

- Työkalu **ei tallenna itse**. Tallenna-nappi vie kylän tiedot .kyla-tiedostoon. Ilman sitä työ katoaa, kun sivu suljetaan.
- Chromella ja Edgellä saatte valita kansion, ja sen jälkeen Tallenna päivittää saman tiedoston. Firefoxilla ja Safarilla tiedosto menee selaimen latauskansioon, josta sen voi siirtää kylän omaan kansioon.
- Tiedosto avataan aina työkalun **Avaa .kyla** -napista, ei kaksoisklikkaamalla.
- Nimetkää tiedosto kylän tai alueen nimellä, esimerkiksi Jurva_alue1.kyla. Säilyttäkää se kylän muiden papereiden joukossa, oli se sitten koneella, tikulla tai pilvessä, ja ottakaa siitä varmuuskopio. Jos tiedosto katoaa, tietoja ei saa mistään takaisin.

Polun yhdeksän etappia

ETAPPI	MITÄ TEHDÄÄN	TULOS
1 Kylän lähtötilanne	Perustiedot, kokoontumispaikka ja yhteystiedot	Valmiuskortti
2 Yhteisöllisyys	Viisi kysymystä siitä, miten kylä toimii yhdessä	Sanallinen palaute
3 Kylätalo	Mitä kylätalossa on ja mitä puuttuu	Varautumisaste ja investointilista
4 Kylän resurssit	Kalusto ja osaajat	Resurssien kattavuus
5 Riskikartta	Kylän tärkeimmät riskit ja keskustelulista	Riskiarvio
6 Toimintamallit	Mitä tehdään 4, 24 ja 72 tunnin kohdalla	Toimintaohjeet
7 Kyläturvatiimi	Neljä ydinroolia ja osaajat	Tiimilista
8 Harjoittelu	Kolme tapaa harjoitella ja koulutukset	Harjoituskirjaus
9 Vuosikello	Ylläpidon tehtävät vuodenajoittain	Vuosikalenteri

Polun voi käydä läpi kahdessa kyläillassa. Kyläkehittäjä voi täyttää kylätalon tiedot etukäteen kylätalokartoituksesta, ja resurssit ja osaajat on luontevinta koota iltojen välissä.

LEADER Ihmisten kokoisille ideoille! Euroopan unionin osarahoittama

Usean kylän yhteinen polku. Jos kylät ovat sopineet yhteisestä kyläturvatiimistä, yksi polku tehdään koko alueelle, ja kylä tarkoittaa työkalussa silloin aluetta. Kylätalot, yhteyshenkilöt, kalusto ja osaajat kirjataan oman kylän nimellä. Kyläyhteyshenkilöt kirjataan etappiin 7 viestintävastaavan alle. Tiedoston säilyttää alueen tiiminvetäjä, ja kylät saavat oman osansa tulosteena.

Kylän asiakirjat

ASIAKIRJA	KENELLE	NIMIÄ JA NUMEROITA
Varautumissuunnitelma	Kylän oma asiakirja. Kuntaan toimitetaan siitä vain sovitut tiedot, kuten yhteyshenkilö ja kokoontumispaikka.	Kyllä
Julkinen raportti	Tämä annetaan ulkopuolisille: kunnalle, pelastuslaitokselle ja rahoitushakemuksen liitteeksi.	Ei
Valmiuskortti	Kylätalon seinälle	Ei
Valmiuspassi	Kylän oma itsearviointi: missä olemme ja mikä on seuraava askel	Ei
Kehittämislista	Seuraavaan kokoukseen: mitä päätettiin ja kuka tekee	Vastuuhenkilö voi olla nimetty
Vuosikello	Ylläpitoon: vuoden tehtävät	Ei

PDF-tiedoston saatte valitsemalla tulostusikkunassa **Tallenna PDF-muodossa**. Tulosta kaikki kokoaa kaikki kuusi asiakirjaa yhteen, ja siinä on nimiä ja numeroita, joten sitä ei julkaista kokonaisuutena.

Tietosuoja

- Työkalu ei lähetä kylän tietoja minnekään, eikä siinä ole tiliä tai kirjautumista. Tiedot ovat vain kylän omassa .kyla-tiedostossa.
- Tiedot on jaettu kahteen tasoon. **Julkiset** tiedot menevät raporttiin ja valmiuskorttiin. **Luottamukselliset**, eli nimet ja puhelinnumerot, menevät vain varautumissuunnitelmaan, ja niiden kentät on merkitty työkalussa erikseen.
- Terveystietoja, diagnooseja, lääkityksiä tai yksityiskohtaisia avuntarpeita **ei kirjata mihinkään**. Kylä ei tarvitse niitä toimiakseen.

Kun jatkatte myöhemmin

Avatkaa sivu, painakaa **Avaa .kyla** ja valitkaa tiedostonne. Etusivun kortti **Nämä kolme veisivät teitä eniten eteenpäin** näyttää, mihin jäitte ja mistä kannattaa jatkaa. Kun sivu on kerran auennut, työkalu toimii, vaikka verkkoyhteys katkeaisi kesken illan.

Apua

Kysyttävää? Ottakaa yhteyttä oman alueenne Leader-ryhmän kyläkehittäjään.

LEADER Ihmisten kokoisille ideoille
Euroopan unionin osarahoittama